

## Posudek oponentky diplomové práce

**Vojtěch Šmolík. 2017. *Role vzdělávání v postkonfliktní rekonstrukci Rwandy*. 75 stran (+ přílohy).**

Vojtěch Šmolík zvolil pro svou diplomovou práci téma, které je relevantní a v africkém kontextu stále aktuální, byť Rwanda a její postkonfliktní vývoj patří mezi poměrně důkladně zpracovanou problematiku. Autor nicméně zacílil svou práci na oblast vzdělávání, jehož úlohu v procesu rekonstrukce sledoval prostřednictvím terénního výzkumu, což bezpochyby otevírá prostor pro nová a přínosná zjištění. Teoreticky je práce ukotvena pomocí koncepce postkonfliktní rekonstrukce, jejíž základní pilíře Vojtěch Šmolík aplikuje na rwandský případ. Zvláštní pozornost pak pochopitelně věnuje oblasti vzdělávání. Autor sám charakterizuje svou práci jako „analýzu dílčích aspektů postkonfliktní rekonstrukce ve Rwandě s přihlédnutím k problematice identity v kontextu vzdělávacího systému“ (s. 5). Zkoumá také vazbu mezi charakterem školství a politickým režimem, přičemž předpokládá, že „reforma školství nebyla dostačující a umožnila režimu legitimizovat své postavení (s. 6). Cíl výzkumu je vymezen dosti široce a určitě bych doporučila jeho zúžení – záměrem autora je totiž „prokázat, že upřednostňování pilířů bezpečnosti a ekonomiky vede ke snižování preferencí a manipulaci v jiných oblastech, především pak v sociální (specificky v sektoru školství) a politické, což má negativní dopad na celou post-konfliktní rekonstrukci“ (s. 6).

K obsahové stránce práce bych měla několik připomínek. Úvod je spíše jakýmsi historicko-politickým vhladem do podstaty rwandského konfliktu a postkonfliktní reality, což je jistě důležité, ale chybí mi zde explicitně formulované výzkumné otázky a/nebo hypotézy, či kritické zhodnocení použitých zdrojů a dosavadního zpracování tématu. Teoreticky je práce vymezena dostatečně, očekávala bych však zdůvodnění výběru konkrétních koncepcí postkonfliktní rekonstrukce. Proč autor považuje za vhodný právě přístup Centra pro strategická a mezinárodní studia (CSIS) a Asociace armády USA (AUSA)? Postkonfliktní rekonstrukcí se zabývá řada významných autorů jako je např. John Paul Lederach, Louis Kriesberg, David Bloomfield, Julia Paulson atd., kteří v práci zmíněni nejsou. Metodologii je věnována zvláštní kapitola, v níž autor vysvětluje výzkumný postup, výběr respondentů atd. Postrádám zde ovšem nějakou osnovu témat a otázek, které autor s dotazovanými v rámci polostrukturovaných rozhovorů probíral, a vysvětlení výběru těchto otázek vzhledem k naplnění cílů práce. Ve třetí kapitole nazvané „Výzkum“ je možné na základě názvů jednotlivých podkapitol a jejich obsahu vyvodit, na které okruhy se autor soustředil, nicméně objasnění výzkumné strategie by bylo určitě na místě.

Z formálního hlediska je práce na velmi dobré úrovni, vykazuje pouze drobné nedostatky. Stránky s přílohami se nečíslojí, případně číslojí jiným stylem než hlavní text práce. Jazykové, stylistické či typografické chyby se v textu vyskytují jen ojediněle (např. chyby v interpunkci, skloňování apod. – s. 29, 61). V češtině také poněkud zvláštně působí nesklonování názvů etnik Hutu a Tutsi. Práce čerpá z dostatečného množství kvalitních (téměř výhradně cizojazyčných) zdrojů včetně primárních, jež zahrnují rozhovory s vybranými respondenty.

Celkově práci Vojtěcha Šmolíka hodnotím velmi pozitivně, oceňuji jeho schopnost propojit teoretické poznatky a praktické zkušenosti získané na místě, věcně argumentovat a samostatně vyvozovat závěry. Navzdory některým výtkám a doporučením práce jednoznačně splňuje a v určitých aspektech i převyšuje nároky kladené na odborné texty v magisterském stupni studia.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 7. srpna 2017

Lenka Špičánová